

Bezprawnie w więzieniu niemieckim Naprawiacze walczą o władzę

przebywa Polak z Gdańska

Średnio 12eczne tortury policji niemieckiej

P. Lechnicki kandydatem na prezesa?

w Zw. Spółdz. Roln. i Zar. Gosp.

GDANSK, 9. 11. Do wiadomości opinii publicznej Gdańska przedostały się ostatnie ponure szczegóły porwania z Gdańska Polaka Grudnowskiego. W listopadzie 1936 r. aresztowany został w Gdańsku obywatel polski Michał Grudnowski. Po dwukrotnych interwencjach władz polskich policja gdańska odpowiedziała, że Grudnowski został aresztowany, lecz przyczyni aresztowania podać nie może. Na skutek dalszej interwencji, Senat gdański zawiadomił Komisariat Generalny R. P., że Grudnowski został aresztowany za opór władzy i gwałt uliczny.

List z więzienia

Od tej pory zaginął wszelki ślad po Grudnowskim, a policja gdańska twierdziła, że aresztowany „zapadł się” gdzieś i że nie wie, co się z nim dzieje. Obecnie zona Grudnowskiego otrzymała po wielu miesiącach oczekiwania list od męża, wyśłany potajemnie z więzienia niemieckiego. Grudnowski donosi, że w styczniu 1937 r. został porwany z bramy gmachu przydziału policji w Gdańsku, przewieziony do Elbląga, gdzie został w nieładny sposób skatowany, przyczem policja niemiecka złamała mu dwa zęby.

Tortury

Grudnowskiego zmuszono torturami do podpisania oświadczenia stwierdzającego, że przekroczył on granicę Niemiec nielegalnie, bez dowodu oso-

bistego. Potem przewieziono go do Berlina, gdzie sąd niemiecki skazał go na dwa lata więzienia.

Sprawa Grudnowskiego nie może minąć bez echa. Ofiara ponurej prowokacji policji gdańskiej przebywa

w chwili obecnej w więzieniu w Berlinie. Grudnowski skazany został bezprawnie i niewątpliwie władze polskie podejmą energiczne kroki, aby go z więzienia niemieckiego wydostać.

Agencja Agrarna przynosi wiadomość z Krakowa, że na posiedzeniu Rady Okręgowej Zw. Spółdz. Roln. i Zar. Gosp. w Krakowie, wiceprezes Rady, p. A. Niedbalski, złożył do protokołu

oświadczenie, w którym stwierdza, że uchwały Rady Głównej Zw. Sp. i R. Z.-G. z dnia 22. X. b. r. stają się zarzewiem dalszych tarć o nieobliczalnych następstwach organizacyjnych.

Nieliczenia się Rady Głównej z różnicami ideologicznymi może doprowadzić do rozbięcia Związku. Następnie p. Niedbalski postawił wniosek, aby Rada Okr. Zw. w Krakowie poleciła swym delegatom, by byli gorącymi zwolennikami załagodzenia tarć.

Wniosek p. Niedbalskiego Rada Okręgowa Związku w Krakowie odrzuciła.

Odrzucenie niewinnego wniosku było niewątpliwie demonstracją przeciwko jego autorowi, w związku ze złożonym oświadczeniem. Należałoby to rozumieć jako porażkę „Naprawy” na terenie okręgu krakowskiego Zw. Sp. R. i Z. G. Wprawdzie Agencja Agrarna podaje, że p. Niedbalski, b. poseł „Piasta” obecnie politycznie nie pracuje, jednakże znany on jest na terenie Krakowa jako zwolennik „Naprawy”.

Inaczej przedstawiałaby się sytuacja na terenie Rady Związku w Warszawie. Oto jak donosi Agencja Agrarna mówi się ostatecznie o możliwości zmiany osoby prezesa rady związku. W miejsce dotychczasowego prezesa Seydlicza ma rzekomo zostać wybrany b. wice-minister T. Lechnicki.

Sprawa natomiast skargi, wniesionej przez t. zw. „grupę naprawiaczką” w związku z przebiegiem ostatniego zebrania rady, znajduje się w stadium rozpatrywania. Głos ostateczny mieć będzie wice-minister skarbu Morawski.

Wybór p. Lechnickiego, znakomitego maestra biegów myśliwskich wstawionego ostatnio konnymi wyczynami na sali restauracyjnej, oznaczałoby walny sukces „Naprawiaczy”.

W każdym razie stwierdzić można, że tarcia na terenie Zw. Sp. Rol. i Zarob. Gosp. osiągnęły b. silne napięcie, grożące nawet rozłamem.

Wizyta prof. Bartla

W najbliższych dniach przybywa do Warszawy b. premier prof. Kazimierz Bartel. Prof. Bartel będzie gościem P. Prezydenta. W kołach politycznych przypisują wizycie duże znaczenie.

Nawet od Związku Rezerwistów

Milsa są p. Starzyńskiemu żydzi

Stołeczny Komitet Pomocy Zimowej na cenzurowanym

We wtorek odbyło się zebranie Komitetu Stołecznego Pomocy Zimowej.

Suma świadczeń udzielonych bezrobotnym w r. ub. wynosi 3 mil. 178 tys. zł., w tym na dożywianie wydano 2 mil. 500 tys., na akcję kulturalno-oświatową 58 tys., lekarsko-higieniczną 35 tys., na pomoc specjalną dzieciom 473 tys., oraz na pomoc w gotówce 110 tys. zł.

Dochody, jakie wpłynęły z terenu Komitetu Stołecznego, wyniosły od lokali 836 tys., od przemysłu i rzemiosła 963 tys., od handlu 654 tys., od pracowników, emerytów i wolnych zawodów — 4 mil. 447 tys.

Czy obietnice będą dotrzymane

Projekt prac na rok przyszły przewiduje, iż pomoc będzie prowadzona w zakresie podobnym do roku ubiegłego. Jedynie świadczenia od rzesi:

pracowniczych, mają być w myśl obietnicy ministra Kosińskiego, zmniejszone o połowę. Jakże będą źródła zastępcze do tej pory jeszcze nie wiadomo. Budzić to musi poważne zastrzeżenia i świadczą o spóźnionych jak zwykle przygotowaniach organizacji pracy Komitetu Stołecznego. Istnieje obawa, aby idąc po linii najmniejszych wysiłków, jak w roku ubiegłym, kierownicy pomocy zimowej, mimo obietnic, nie szukali znowu źródeł dochodu w mizernych zarobkach rzesz pracowniczych.

Drugą nowacją ma być dążenie do zwiększenia zatrudnienia, przy zmniejszeniu zasiłków bez pracy. Obietnica brzmi jak frazes, który może się rozwiać w przeciągu najbliższych miesięcy.

Komitet w starym składzie

Po przyjęciu sprawozdania p. Starzyńskiego, jako przewodniczącego zebrania, odczytał listę proponowanego nowego Komitetu, którą oczywiście w czysto przyjęto bez opozycji. Lista ta pozostaje prawie bez zmian. Jest to smutnym prognostykiem na rok przy-

szły, bowiem dotychczasowy Stołeczny Komitet ma na swoim sumieniu poważne grzechy i nie wywiązał się z powierzonych mu akcji jak należy.

Dodatkowa pomoc dla „swoich”

Grzech ten to przede wszystkim faworyzowanie organizacji zbliżonych politycznie do kierowników Komitetu Stołecznego.

Wymowną ilustracją tego są subwencje udzielone organizacjom takim, jak Centr. Zw. Prac. Zakł. Miejsk. i Użytk. Publ. „na gwiazdkę” w sumie 8.800 zł. Związkowi Peowików — 35 tys., głównemu Związkowi Rezerwistów 75.000 zł. i t. d. Bezrobotni z tych organizacji korzystali w takim samym stopniu z pomocy zimowej jak i inni. Przyszuwanie więc im ponadto sum tak poważnych, jest wyraźnym faworyzowaniem jednych organizacji ze szkodą innych.

Niecelowe wydatki

Poważne zastrzeżenia budzić musi suma 58.000 zł. wydanych na akcję kulturalno - oświatową, na świe-

tlice i biblioteki. Pomijając względnie bardzo wartość tych prac kulturalno - oświatowych, prowadzonych przez organizacje w rodzaju Strzelca, stwierdzić trzeba, że pieniądze te powinny być przede wszystkim użyte na zaspokojenie najelementarniejszych potrzeb, a choćby na wzmocnienie opieki lekarskiej nad bezrobotnymi, która jest dla nich prawie nieosiągalna.

Największe subwencje dla żydów

Nie możemy raz jeszcze nie wrócić do sprawy subwencji udzielonych organizacjom żydowskim. Żydowskie towarzystwo Anyim otrzymało subwencję 88.000 zł., a więc więcej niż Związek Rezerwistów.

W czasie, kiedy rodziny bezrobotnych Polaków mrużę głody, wyrzucanie setek tysięcy na pomoc dla żydów, nie nas nieobchodzących i w dodatku korzystających z nieustannej pomocy żydów bogatych ze wszystkich stron jest skandaliczną niedopuszczalną uległością przed wpływami żydowskimi, które wdarły się do samego Komitetu.

Na rok bieżący nie można mieć w tej dziedzinie nadziei poprawy. Do Komitetu znowu weszli Mojżesz Schorr i Róża Steinowa, którzy znowu wyścigały się tylko dla siebie, nie dbając o pomoc bezrobotnych Polaków.

Na tle Starzyński — Studnicki

Proces Starzyński — Szumański

Sensacja w kołach sądowych

Do Sądu Grodzkiego wpłynęła nowa skarga o zniesienie komisarycznego prezesa Warszawy p. Starzyńskiego. Z wniosku p. Starzyńskiego p. Starzyńskiego aktu oskarżenia wynika, że adw. Szumański, który, jak wiadomo, jest obrońcą p. Studnickiego, miał rzekomo w prywatnych rozmowach, dotyczących procesu Starzyński — Studnicki znieślić powtórnie p. Starzyńskiego, rozpowszechniając o nim wiadomości, poniżające go w opinii publicznej.

Termin rozprawy zostanie wyznaczony po procesie p. Starzyńskiego z p. Studnickim.

W kołach sądowych i adwokackich wniesienie tej skargi wywołało zrozumiałą sensację z uwagi na charakter adw. Szumańskiego, jako obrońcy p. Studnickiego. Wypadek skargi o zniesienie przeciwnika w nadchodzącym procesie przez obrońcę oskarżonego, jest jedynym w swoim rodzaju faktem.

Potworny zbrodniarz

poćwiczył o,ca

BUKARESZT, 9. 11. Dzisiaj przed Sądem stanął Sile Constantinescu, bohater ponurego morderstwa. Constantinescu zamordował swego ojca 3 uderzeniami topora, a następnie dobił go, dusząc krawatem, poczym ciało jego pokrajał na kawałki i ukrył w beczce w piwnicy.

Gdy do piwnicy weszła matka zbrodniarza również ją zamordował. Constantinescu, który czyn swój popełnił z chęci zysku, spodziewając się odziedziczyć majątek, zrezygnował obecnie z taktiki stosowanej w śledztwie symulacji obłąkania.

Strajk w „Dzienniku Porannym”

trwa od 6 dni

Od sześciu dni w wydawnictwie „Dziennik Poranny” trwa strajk okupacyjny. — Strajkuje 9-ciu pracowników redakcji, oraz 35-ciu pracowników administracji i ekspedycji, przebywając bez przerwy w lokalu redakcji przy ul. Nowy Świat 47.

Strajkujący dziennikarze domagają się przywrócenia pisma i wypłacenia odszkodowania, ponieważ nie mają wypowiedzianych posad. Strajkujący zorganizowali w lokalu redakcji stołówkę, w której spożywają posiłki. W drugim pokoju jest sypialnia, a nawet jeden z pokojów zamieniono na dancing.

Akcję strajkową prowadzi Zwią-

zek zawodowy pracowników spółdzielczych, gdyż „Dziennik Poranny” wydawała spółdzielnia „Oświata”.

Nowe projekty ustawodawcze rządu

Dalsze dwadzieścia milionów

na oddłużenie osadników rolnych

Dnia 9 bm. odbyło się posiedzenie rady ministrów. Na posiedzeniu tym przyjęto szereg projektów ustawodawczych.

Miedzy innymi Rada Ministrów przyjęła projekt noweli do rozporządzenia o obniżeniu zadłużenia gospodarstw rolnych, z tytułu należności funduszu obrot. ref. rol. Ministrowi roln. i ref. roln. przysługiwało prawo udzielania specjalnych ulg w spłacie tych zadłużeń do wysokości 30 mil. zł.

Projektowana nowela podwyższa tę granicę do kwoty 50 mil. zł. Następnie przyjęto projekt ustawy o rejestrowych prawach rzeczowych na pojazdach mechanicznych, wprowadzający przepisy,

chroniące interesy wierzycieli sprzedaży na kredyt pojazdów mechanicznych.

Z kolei Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy w sprawie konwersji 6 i pół proc. pożyczki zapalczanej oraz projekt ustawy, upoważniającej ministra skarbu do wprowadzenia zmian warunków dzierżawy państwowego monopolu zapalczanego.

Przyjęto dalej projekt noweli, który upoważnia ministra skarbu do wprowadzania w dalsze rozporządzenia zmian w stawce podatku od piwa, a następnie projekt noweli do rozporządzenia o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz o

oświadczył, że z poznańskimi działaczami p. Chrzanoskim i Balcerkiem nie „możę się dogadać”.

Zwraca uwagę, że na zebranie b. skautów z Małopolski z czasów walk o Niepodległość, gdzie wręczono odznakę pamiątkową woj. Grażyńskiego, nie przybył prezes koła b. skautów z Małopolski inspektor armii gen. Neugebauer, jakkolwiek uroczystość była przygotowana i zapowiedziana od dawna.

W kołach harcerskich nieprzychylnych zamierzeniom woj. Grażyńskiego mówi się, że naczelnictwo harcerzy nie może uzyskać co do swych poczynąń aprobaty wojska. Istotnie mimo usilnych starań delegacja Naczelnictwa nie może dostać się, ani do marszałka Rydza Smigłego, ani do płk. Koca.

Tak więc akcja woj. Grażyńskiego napotyka w łonie harcerstwa na liczne trudności i nie wiadomo na razie, jakie będą dalsze konsekwencje rozłamu w harcerstwie.

Plebiscyt za pośrednictwem poczty

Demonstracje we Lwowie nie ustają

LWÓW, 9. 11. W dniu dzisiejszym doszło ponownie do zajść pomiędzy młodzieżą akademicką na uniwersytecie lwowskim. Wobec zablockowania przez młodzież dojścia do uniwersytetu, rektor zarządził zamknięcie gmachu, jednocześnie wydał zarządzenie, aby wszyscy studenci składali swoje

oświadczenia listownie, za pośrednictwem poczty. Po zamknięciu uniwersytetu doszło do kilku zajść między młodzieżą wszechpolską, a demokratyczną na ulicach miasta. W czasie starć interwencji policja, zatrzymując kilku akademików.

Żydzi i Arabowie

mordują się wzajemnie

JEROZOLIMA, 9. 11. Grupa robotników żydowskich idących do pracy na polach, została zaatakowana przez Arabów, przy czym 5-ciu młodych żydów poniosło śmierć. Policja wszczęła natychmiast pościg.

Dziś odbył się w Jerozolimie pogrzeb zabitych robotników ży-

dowskich. Na znak żałoby sklepy żydowskie były zamknięte przez dwie godziny.

W Jerozolimie dziś w południe napadnięto na dwóch robotników arabskich. W czasie strzelaniny jeden Arab został ciężko ranny. W związku z tym aresztowano dwóch żydów.

Oślawiony Eitingon

znowu daje znać o sobie

ŁÓDŹ, 9. 11. W dniu dzisiejszym wybuchł zatarg robotników z dyrekcją w wielkich zakładach włókienniczych firmy Eitingon. Ponieważ dyrekcja fabryki zapowiedziała redukcję, robotnicy zwrócili się z żądaniem dokonania podziału pracy.

Firma Eitingon nie zgodziła się na to, wobec czego robotnicy w liczbie kilku tysięcy zagrozili strajkiem, o ile jutrzejsza konfe-

rencja porozumiewawcza w inspektoracie pracy nie da rezultatu.

Sukces

foto grafiki polskiej

BERLIN, 9. 11. W ogólnej punktacji działu fotografii na międzynarodowej wystawie lotwieckiej w Berlinie, Polska uzyskała pierwsze miejsce.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Telefon 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimska 3a. Tel. 88.333 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 16.30 - 19.30
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33. Kantor prenumeraty: Al. Jerozolimska 3a i piętro. Tel. 8-18-33 Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3a. tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400
Skrytka Poczta 745. Adres telegraficzny - ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103. Tel. 111 44 Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poznań, 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34 tel. 135. Kalisz Rzeźnicza 4.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dzielnymi Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) zł. 5.50 W Austrii, Czechosłowacji W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty — wstawienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł. lekarskie 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobnie po 20 gr. za wyraz duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczą się za oddzielne wyrazy — tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.). a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3a — biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 727-33.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp